

برگی از خاطرات روشن جواد؛ حیدرعلی اف می گفت اگر بدانم که قره باغ را می توان با کمک ایران پس گرفت، آن را به ارمنستان تقدیم می کنم

سرهنگ «روشن جواداف» فرمانده نیروهای داوطلب در جنگ قره باغ که به منصب معاونت وزارت کشور نیز رسید در زمان جنگ قره باغ، فرماندهی رزمندگان داوطلب قره باغ (آپونلار) را بر عهده گرفت و اعتقاد داشت که در صورت همراهی حاکمیت کشورش با گروه تحت فرماندهی خود قادر به باز پس گیری قره باغ می باشد،

به گزارش آران نیوز، سرهنگ «روشن جواداف» فرمانده نیروهای داوطلب در جنگ قره باغ که به منصب معاونت وزارت کشور نیز رسید در زمان جنگ قره باغ، فرماندهی رزمندگان داوطلب قره باغ (آپونلار) را بر عهده گرفت و اعتقاد داشت که در صورت همراهی حاکمیت کشورش با گروه تحت فرماندهی خود قادر به باز پس گیری قره باغ می باشد، لیکن حاکمیت جمهوری آذربایجان بنا به دلایلی از جمله ارتباط این گروه با ایران حاضر به تداوم فعالیت آنها نبود. روشن جواداف که فرماندهی صدها رزمنده داوطلب برای آزادی قره باغ را برعهده داشت، معتقد بود که در صورت آتش بس، قره باغ برای همیشه از کشور جدا خواهد شد. اما حیدرعلی اف برای تثبیت حاکمیت خود، به آتش بس نیاز مبرم داشت. این موضوع سبب اختلاف شدید بین حاکمیت و گروه آپون به رهبری جواد اف شد. لذا حیدرعلی اف در سال ۱۹۹۵ دستور داد ارتش این کشور به جای حمله به دشمنان ارمنی به مقرر رزمندگان داوطلب در باکو حمله کند. روشن جواداف در این درگیری زخمی شد، و در نهایت کشته شد.

روشن جواداف می گفت در خاطراتی که برای نزدیکان خود از جمله برادر حقوقدانش تعریف کرده است پرده از بازیها پشت پرده حیدرعلی اف و حسد و کینه ای که به ایران داشت برداشته و می گوید علی اف همکاری نیروهای ایرانی در جنگ قره باغ را نداد. ماهیر جواداف به نقل از روشن می گوید: « بعد از ادای سوگند توسط رئیس جمهور جدید (حیدر علی اف)، ایشان خواستار اولین دیدار رسمی با بنده شد. من می دانستم که از من در مورد طرحی برای آزادی قره باغ سؤال خواهد کرد به همین دلیل طرح جنگ و عملیات را در پوشه ای گذاشته و به دیدار با رئیس جمهور رفتم. اما رئیس جمهور به پوشه ای که روی میزش قرار داشت اشاره کرده و گفت: " از همکاری شما با ایران مطلع هستم. این پوشه از اسرائیل به ترکیه و از آنجا به باکو انتقال داده شده بود. از این به بعد باید تمامی روابط خود را با ایران متوقف کنید. ما به کمک ایران نیازی نداریم. من اگر بدانم که قره باغ را می توان با کمک ایران پس گرفت، آن را به ارمنستان تقدیم می کنم. قره باغ یک مشکل اساسی نیست و در مدت زمان کوتاهی خود به خود حل خواهد شد. جنگ ما با ایران است، ما باید خود را آماده ی جنگ با ایران بکنیم. دشمن اصلی ما ارمنستان نیست بلکه ایرانیها هستند».

«ماهرجواداف» برادر روشن جواداف، در آن زمان دادستان در باکو بود و همزمان در گروه آپون نیز عضویت داشت. او پس از کشته شدن برادرش به غرب گریخت و پرده از اسرار پشت پرده دولت باکو برداشت. ماهر جواداف هم اکنون در اتریش زندگی می کند. «روشن جواداف» اعتقاد داشت که در صورت همراهی حاکمیت کشورش با گروه تحت فرماندهی خود، قادر به بازپس گیری قره باغ است، ولی حاکمیت جمهوری آذربایجان بنا به دلایلی از جمله ارتباط این گروه با ایران، حاضر به تداوم فعالیت آنها نبود. آپون چندین عملیات موفقیت آمیز نظامی را طی جنگ قره باغ برعهده گرفت و در سال ۱۹۹۱ به عنوان قهرمان ملی از جواداف تقدیر به عمل آمد و در سال ۱۹۹۳ به معاونت وزارت کشور رسید. در همین دوران با حمایت پنهانی ایران و از طریق خاک ایران ۱۳۰۰ مجاهد افغان برای مبارزه در جنگ قره باغ وارد منطقه شدند. روشن جواداف بر این باور بود که در صورت آتش بس، قره باغ برای همیشه از کشور جدا خواهد شد اما حیدرعلی اف برای تثبیت حاکمیت خود، به آتش بس نیاز مبرم داشت. این موضوع سبب اختلاف میان حاکمیت و گروه آپون به رهبری جواداف شد؛ بنابراین رئیس جمهوری آذربایجان در سال ۱۹۹۵ دستور داد، ارتش این کشور به مقرر رزمندگان داوطلب در باکو حمله کند. روشن جواداف در این درگیری زخمی شد، اما از انتقال وی به بیمارستان خودداری شد و وی در باکو درگذشت. «لاچین جواداف» ۲۰ ساله تنها پسر وی نیز در ۱۹ دسامبر ۲۰۰۳ در مسکو به طرز مرموزی کشته شد. کارشناسان در خصوص سیاست عدم دخالت ایران در جنگ قره باغ از سوی رژیم باکو معتقدند که یک سیاست خصمانه ضد ایرانی به ویژه پس از پایان جنگ ایران و عراق و آغاز فروپاشی شوروی در بلوک غرب وجود داشت که مانع از گسترش حوزه نفوذ ایران در منطقه قفقاز شود. زیرا پتانسیل فرهنگی و تاریخی ایران در قفقاز به دلیل هم خانمانی دیرینه بسیار بالا بود. از سوی دیگر حاکمان باکو بر این اندیشه بودند که در صورت نجات قره باغ به کمک ایران گرایش و علاقه به ایران در میان مردم قلمرو افزایش می یافت و حکومت تازه تاسیس آنها نیز به خطر می افتاد. شایان ذکر است که باکو هیچ کمکی از سوی آنکارا در جنگ قره باغ دریافت نکرد و علیرغم شعارهای تو خالی نظاره گر اوضاع بود.